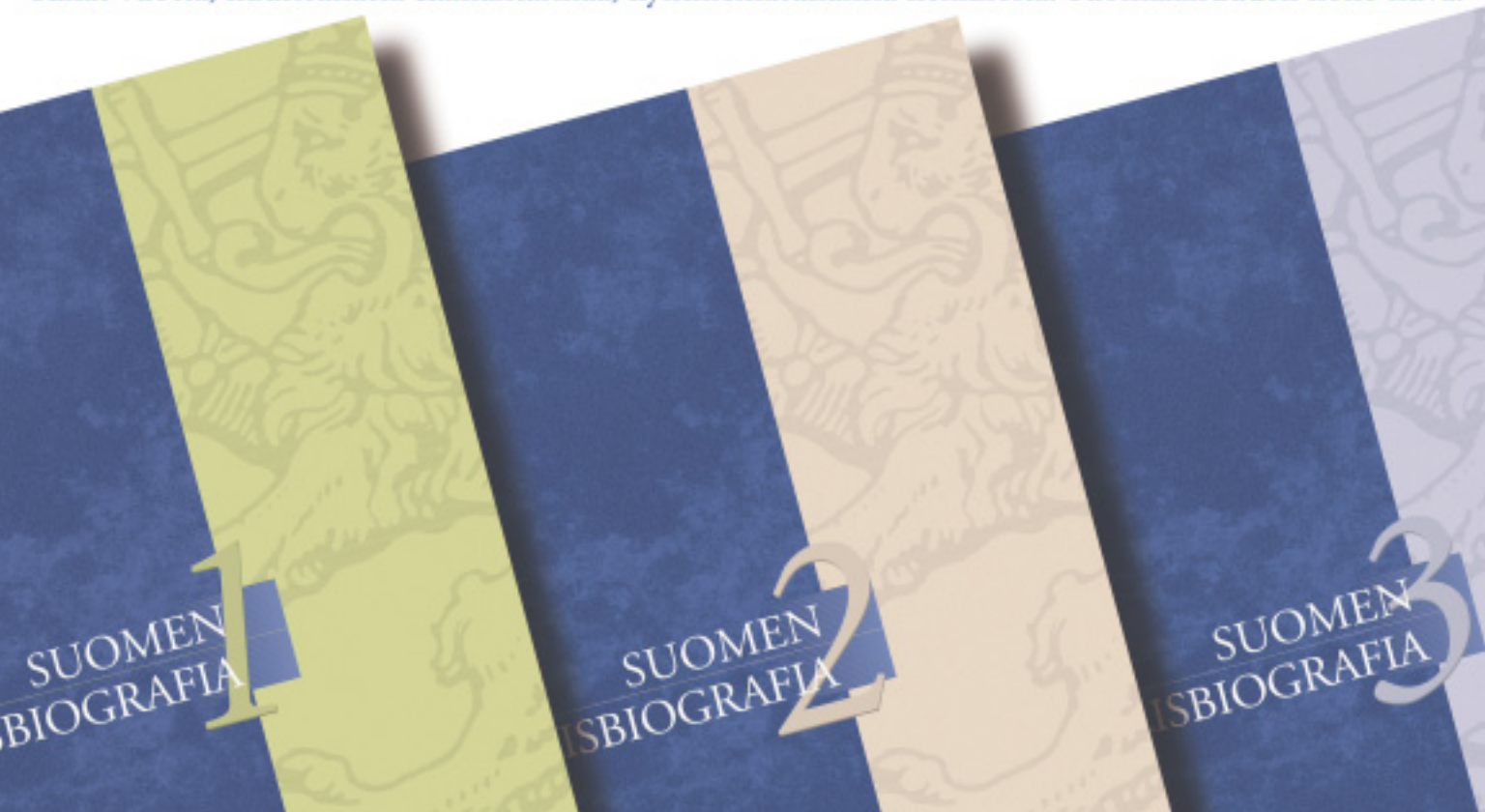

SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIA 1–10

Tuhat vuotta, kuusituhatta elämäntarinaa, kymmeniätuhansia henkilöitä. Suomalaisuuden koko kuva.

KANSALLISBIOGRAFIA-PROJEKTI

SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIA -kirjasarja perustuu Suomen historiallisen seuran Kansallisbiografia-projektin (1993–2001) aikana tuotettuun aineistoon. Projekti on suurin kansallinen historiahanke kautta aikojen. Sen toimituskuntaa johti professori Matti Klinge ja kolmea aikakauskohtaista toimitusta johtivat dosentti Anneli Mäkelä-Alitalo (Ruotsin vallan aika), dosentti Markku Tyynilä (suuriruhetinaskunnan aika) ja dosentti Martti Häikiö (tasavallan aika). Toimituksiin kuului historian eri alojen, taidehistorian ja taiteen asiantuntijoita. Lisäksi toimitustyössä on käytetty apuna lukuisia erikoisalojen asiantuntijoita. Kirjoittajia on yli 700, ja he ovat historian, tieteen, taiteen ja kulttuurin sekä elinkeinoelämän aloilta. Yleishyödylliset rahastot ovat myöntäneet apurahoja artikkelien kirjoittajille, ja opetusministeriö on vastannut henkilökunnan ja sähköisten julkaisujen kuluista. Vuoden 2002 alussa Kansallisbiografian ylläpito ja julkaiseminen siirtyivät Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle, joka perusti sitä varten Biografiakeskuksen kustannusosastonsa yhteyteen.

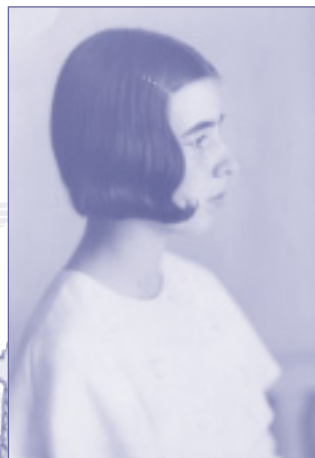

■ **SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIA** on ainutlaatuinen ja värikäs kokoelma Suomen historiaan vaikuttaneiden henkilöiden elämäkertoja. Ruotsin valtakunnan Pohjanlahden itäpuolisesta osasta syntyi Venäjään kuuluva Suomen suuriruhtinaskunta 1809 ja itsenäinen Suomen valtio 1917. Alueen asukkaista kehittyi tuhanessa vuodessa nykyinen suomalainen kansakunta. Kansallisbiografian 6000 artikkelissa kerrotaan kymmenientuhansien henkilöiden vaiheista ja heidän verkostoistaan kansakuntamme historian eri vaiheissa.

■ **SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIAN** artikkelit muodostavat kansakunnan rehellisen ryhmämuotokuvan valoineen ja varjoineen. Kuuluisien ja erikoisten ihmisten rinnalla kansallisbiografiassa on paikka myös tuntemattomille ja tavallisille. Monet historiamme naiset eri elämänsä vaiheista esitellään nyt ensimmäisen kerran. Kokoelmaan kuuluu yhteiskunnan loistavien huippujen lisäksi murhamiehiä ja varkaita. Esivaltaa puolustaneiden vastapainona on kapinallisia kansanjohtajia ja toisinajattelijoita.

■ Tässä teoksessa sana ”kansallinen” on ymmärretty laajasti. Esittelemisen arvoisiksi nähdyiltä historian ja kulttuurin vaikuttajilta ei ole edellytetty suomalaista syntyperää tai työuraa. Suomen taloutta ovat kehittäneet hansakauppiat ja skotlantilaiset teollisuusyrittäjät. Ruotsin ja Venäjän valtiomiehet ovat päättäneet Suomen asemasta valtakunnan politiikassa ja suomalaisten lähettämisestä sotaan. Osa kokoelman henkilöistä on tehnyt elämäntyönsä maantieteellisen Suomen ulkopuolella.

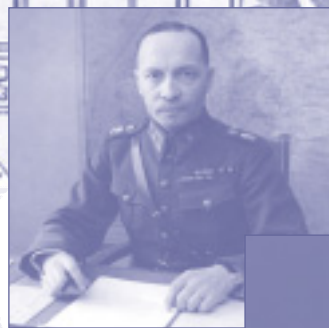
■ **SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIAN** sisällöstä vastaavat parhaat historian, tieteiden, taiteen ja kulttuurin asiantuntijat. Elämäkerrat perustuvat tieteelliseen tutkimukseen ja edustavat uusinta näkemystä Suomen historiasta.

Ester-Margaret Frenckell

Mauno Serkinpoika

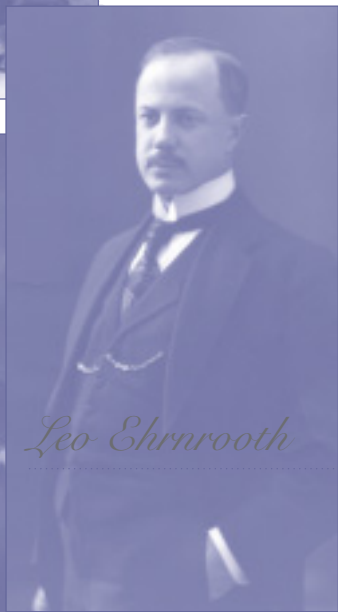
A. F. Airo

Augustin Ehrensvärd

Leo Ehrnrooth

ARTIKKELIEN RAKENNE

- Artikkelin otsikkona on kohdehenkilön **nimi, elinvuodet ja tittelit.**

- Jokaisen artikkelin aloittaa lyhyehkö **tiivistelmä**, jota seuraa varsinainen artikkeliteksti.

- Useimmista kohdehenkilöistä on **kuva.**

- Laajimmat **artikkelit** ovat pituudeltaan noin 10 sivua.

- Artikkelitekstin jälkeen esitellään kohdehenkilön **henkilö- ja perhetiedot** sekä tärkeimmät **lähteet ja kirjallisuus.**

- Artikkelin lopussa on kirjoittajan nimi.

odottaville sureville tieteellisesti, miten hän tuli elintoimintojensa lakkaavan. Hautajaisissa muuttettiin hänen uusi vapaaherrallinen vaakunansa koska hän ei jättänyt jälkeensä perillisiä.

Abraham Niclas Clewberg vsta 1789 Edelcrantz S 29.7.1754 Turku, 15.3.1821 Tukholma. V teologian professori Carl Abraham Clewberg ja Agatha Charlotta Fahlenius.

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS: J. af Forselles, A. N. Clewberg-Edelcrantz och hans omgivning. 1903; N. J. A. Risberg, Svenska telegrafverket 3 : den optiska telegrafens historia i Sverige 1794 – 1881. Göteborg 1938; H. Schück, K. Warburg, Illustrerad svensk litteraturhistoria 4. Stockholm 1928; K. Tarkiainen, Finnarnas historia i Sverige 1. 1990.

– KARI TARKIAINEN

Edelfelt, Albert (1854 – 1905)
taidemaalari

Merkittävimpiin suomalaisiin kuvataiteilijoihin kuuluva Albert Edelfelt tunnettiin omana aikanaan myös ulkomailla, ja hänen kauttaan Suomen kulttuuri sai arvostusta. Esimerkiksi vuoden 1900 maailmannäyttelyssä Pariisissa hän sai henkilökohtaisilla suhteillaan ja painostuksellaan aikaan, että suomalaiset saattoivat esiintyä omana ryhmänään omassa salissaan. Taiteilijana Edelfelt ei ollut uudistaja tai kapinallinen, vaan keskittien kulkija, joka pyrki määrätietoisesti menestymään ja onnistuikin siinä.

Albert Edelfelt oli kaikkien aikojen merkittävimpiä suomalaisia kuvataiteilijoita. Ennen kaikkea hän oli maalari, mutta myös graafikko ja kuvittaja. Omana aikanaan hän oli ulkomailla arvostetuin suomalainen kuvataiteilija. Hän oli myös aikanaan Suomen taiteen kiistaton johtohahmo. Edelfeltin hoveissa suosittuna muutokuvamaalarina hänellä oli yhteiskunnallista merkitystä paljon enemmän kuin muilla taiteilijoilla. Ennen kaikkea hän loi pohjaa Suomen kulttuurin kansainväliselle arvostukselle.

Edelfeltistä ja hänen taiteestaan on kirjoitettu paljon. Hänen äidilleen lähettämänsä kirjeet on julkaistu viitenä valikoimana. Taiteilijan laajan elämänsä ja taiteensa historiaa käsittelevä kirja ilmestyi vuonna 1981. Kirjan on kirjoittanut ja toimittanut Matti Kurvinen. Kirjan on toimittanut ja kääntänyt Matti Kurvinen. Kirjan on toimittanut ja kääntänyt Matti Kurvinen.

Edelfeltistä ja hänen taiteestaan on kirjoitettu paljon. Hänen äidilleen lähettämänsä kirjeet on julkaistu viitenä valikoimana. Taiteilijan laajan elämänsä ja taiteensa historiaa käsittelevä kirja ilmestyi vuonna 1981. Kirjan on kirjoittanut ja toimittanut Matti Kurvinen. Kirjan on toimittanut ja kääntänyt Matti Kurvinen. Kirjan on toimittanut ja kääntänyt Matti Kurvinen.

dyntää hänen to...
sä päättäneen ra...
Yksi keskeinen...
työssä on kie...
aseman koulu...
kielenkäyttäjie...
natoista paino...
Nyky-suomen...
dostaa hänen...
ja käyttöä sel...
kirjoittanut...
joista osan...
mää ja käy...

Paitsi tu...
nut yliopis...
kaikilla y...
aktiivisest...
opiston...
kään yli...
yliopisto...
taloude...
jälkeen...
mään k...
uudistu...
kariko...
yliopis...
tietee...
arvos...
kunn...
toim...
puh...
mie...
tuk...
lait...
de...
En...
va...
n...
s...

V...
g...
si...
ra...
ja...
pää...
ihm...
idea...
Ede...
luom...
että...
Ede...
laan p...
tavoim...
1869...
koulu...
vuonna...
selta B...
asettunu...
C. A...
verensyö...
oli joutun...
vat hänen...
rasti työsk...
tui kuitenkin...
toon, ja hä...
sa ja tämän...
isänsä kuole...
Albert Ed...
Syksyllä hän...
latinaa, kreik...

”Pappi, lukkari, talonpoika, kuppari...”

SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIASSA on noin 5750 elämäkerta-artikkelia ja noin 250 sukuartikkelia. Neljännes kohdehenkilöistä on ajalta, jolloin Suomi oli osa Ruotsin kuningaskuntaa, toinen neljännes suuriruhtinaskunnan ajalta. Itsenäisen tasavallan aikaa edustaa puolet sarjaan valituista henkilöistä. Artikkeleissa esiintyy kohdehenkilöiden lisäksi kymmeniätuhansia muita henkilöitä.

Eva Ingman

Maikki ja Armas Järnefelt

G. Falkenberg

Pispa Henrik

■ Kuuluisuuksien lisäksi Suomen kansallisbiografiassa on mukana runsaasti vähemmän tunnettuja oman alansa edustajia kaikilta aikakausilta ja yhteiskunnan eri osa-alueilta. Monet elämäkertojen kohdehenkilöistä ovat toimineet ja ansioituneet useillakin eri aloilla. Pääasiallisen ammattinsa perusteella he edustavat eri aloja seuraavasti:

- hallitsijat, ministerit, valtiopäiväedustajat 14 %
- tiedemiehet, opettajat 13 %
- maanviljelijät, tehtailijat, kauppiat, pankinjohtajat 12 %
- kirjailijat, toimittajat, kustantajat 10 %
- virkamiehet, tuomarit 10 %
- taiteilijat, arkkitehdit, muotoilijat 9 %
- näyttelijät, viihdetaitelijat, urheilijat 8 %
- papit, uskonnolliset johtajat 7 %
- sotilaat 6 %
- kansanjohtajat, järjestövaikuttajat 4 %
- lääkärit, sairaanhoitajat, kansanparantajat 4 %
- säveltäjät, laulajat, soittajat 3 %

■ Kohdehenkilöistä 13 prosenttia on naisia.

■ Kirjasarjassa artikkelit ovat henkilönimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä pankkiylitarkastaja Eero Aakusta sotaväen päällikköön Hugo Viktor Östermaniin.

■ Hakemisto-osassa on täydellinen hakemisto kaikista artikkeleissa mainituista henkilöistä.

■ Suomen kansallisbiografia on kaksi kertaa laajempi kuin edellinen, 1920–1930-luvulla julkaistu vastaava teos. Nyt on mukana ensimmäistä kertaa satoja tasavallan ajan vaikuttajia ja persoonallisuuksia. Lisäksi Ruotsin vallan ja suuriruhtinaskunnan ajalta on kirjoitettu monien uusien henkilöiden elämäkerta. Artikkelit perustuvat uusimpaan tutkimukseen.

MUUT JULKAISUT

- *Vaikuttajat* (verkkojulkaisu, käytössä Suomi 80 -juhla-vuotena 1997)
- *Kuninkaallisia, keisarillisia, tasavaltaisia : Suomen valtionpäämiehet ja heidän puolisonsa* / CD-ROM-levy. 1998 (Studia Biographica 1:1)
- *100 Faces from Finland : A Biographical Kaleidoscope*. 2000 (Studia Biographica 2)
- *Kuninkaallisia, keisarillisia, tasavaltaisia : Suomen valtionpäämiehet ja heidän puolisonsa*. 2001 (Studia Biographica 1:2.)
- *Kansallisbiografia* (verkkojulkaisu <http://www.kansallisbiografia.fi>)

Ella Eronen ja Tauno Palo

Wäinö Aaltonen

Helvi Hämmäläinen

SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIA on 6000 pienoiselämäkerran kokoelma Suomen historian ja kulttuurin vaikuttajista lähes tuhannen vuoden ajalta. Historiamme henkilöt kertovat elämästä maan eri osissa, mutta he vievät lukijan myös retkille eri puolille maailmaa, erityisesti Itämeren kaikille rannoille. Suomen historia laajenee kansallisbiografian kautta osaksi yleiseurooppalaista kulttuurihistoriaa.

■ SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIASSA ovat mukana kaikki hallitsijamme ja heidän puolisonsa Emund Vanhasta Tarja Haloseen ja Pentti Arajärveen saakka. Kokoelmasta löytyvät merkittävät poliitikot, sotilaat, kirkonmiehet, maineikkaat tiedemiehet ja taiteilijat. Teoksessa esitellään suosituimmat näyttelijämme ja laulajamme ja rakkaimmat urheilusankarimme. Ahkerien talonpoikien ja neuvokkaiden piikojen, yritteliäiden kauppiaiden ja tehtailijoiden lisäksi joukossa on tunnettuja rikollisia ja viattomia uhreja. Suomessa asuneiden lisäksi mukana on Suomen ja suomalaisten vaiheisiin osallistuneita valtiollisen tason vaikuttajia Ruotsista ja Venäjältä. Naiset ovat laajem-

min edustettuina kuin koskaan aikaisemmin. Teoksessa on noin 2500 kulttuurielämän edustajaa ja yli 1000 talouselämän vaikuttajaa. Hakemisto-osan avulla löytyvät kaikki artikkeleissa mainitut kymmenet tuhannet henkilöt.

■ Artikkelit ovat maamme parhaiden asiantuntijoiden laatimia ja edustavat tieteen uusinta tietämystä. SUOMEN KANSALLISBIOGRAFIA on välttämätön hakuteos yhtä hyvin kirjastoille, kouluille ja oppilaitoksille kuin liikeyrityksille, virastoille, museoille ja toimituksille. Se on kiinnostava ja antoisa lukemisto kaikille, jotka työssään tai harrastuksissaan haluavat perehtyä maamme historiaan ja siihen vaikuttaneisiin ihmisiin.

Suomen kansallisbiografia

- 10 osaa ja hakemiston käsittävä suurteossarja
- 6000 elämäkertaa
- noin 9000 sivua
- kunkin osan laajuus noin 900 sivua
- ilmestyy vuosina 2003–2007
- ensimmäinen osa ilmestyy keväällä 2003
- kirjasarjan ulkoasun on suunnitellut graafikko Heikki Kalliomaa
- ISBN 951-746-441-X